

BYGGVÄSTEN

Tidning till medlemmar i Byggnads Väst årgång 7 nr 2. Juni 2016

Arbetsgivarna FICK BACKA OM ACKORDET

SIDORNA 4-5

Sergej jobbade för 45 kronor i timmen

SIDAN 9

UPPSKATTAT JOBBSNACK GER MERSMAK SIDAN 14

**"En attack
på det vi
kämpat för"**

SIDAN 3

**Bättre
koll på
polska**

SIDORNA 10-11

**"Vi måste
värna om
våra avtal"**

SIDAN 15

Väst

BYGGNADS

Ett kort avtal gynnar arbetarna

Redan sista april nästa år löper de nya kollektivavtalen ut. Vilket är bra sett ur arbetstagarnas synvinkel, menar Byggnads Västs avtalsansvarige Jesper Carlsson.

Traditionellt har Byggnads och många andra fackförbunds kollektivavtal varit treåriga. Men det förändrades i år då Byggnads alla kollektivavtal blev ettåriga.

– Med tanke på högkonjunkturen och bostadsbristen så innebär ett ettårigt avtal att vi kan flytta fram positionerna ytterligare några steg nästa år.

Det säger Byggnads Västs avtalsansvarige Jesper Carlsson, som är förvånad över att arbetsgivarna accepterade kortare avtal.

Den andra sidan av myntet är att kortare avtal innebär fler avtalsrörelser, vilket är resurskrävande.

– Nästa års avtalsrörelse börjar i princip redan efter semestern, säger Jesper Carlsson.

Samtidigt finns det mycket att vinna med att strålkastarljuset oftare hamnar på de fackliga frågorna

– Jag tror det ökar medvetenheten och engagemanget hos folk. Frågorna aktualiseras på ett annat sätt och vi får visa vad facket verkligen står för.

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Utgivning: Fyra nummer per år
Adress: Byggvästen, Olof Palmes Plats 1,
413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson

Redaktör: Johanna Lundström

(text & foto om ej annat anges)

010-601 14 39,

johanna.lundstrom@byggnads.se

Redaktionskommitté: Linnéa Ellström,

Tomas Emanuelsson, Charlotte Bejmyr,

Henrik Fager, Rickard Kronlid, Michael

Nyrén, Peter Hellberg, Jörgen Frödélius

Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

Byggnads Väst

KONTAKT

Alla kontor: 010-601 10 09

Medlemsservice: 010-601 14 14

vast@byggnads.se

byggnads.se/vast

KONTOR

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1

413 04 GÖTEBORG

Fax: 031-774 33 77

Borås

Norrby Tvärgata 3, 2 tr

504 37 BORÅS

Fax: 031-774 33 77

Halmstad

Andersbergsringen 104

302 55 HALMSTAD

Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18, vän 3)

541 28 Skövde

Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center

Lasarettsvägen 9

461 52 TROLLHÄTTAN

Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd-torsd 8-12, 13-16, fred 8-12

(8-12 även dag före "röd dag"/afton)

Obs! Skövde Må-to 9-12, 13-15,

fred 9-12

Har du svårt att komma dessa tider?

Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd-torsd: 8-12, 13-16

Fred: 8-12, 13-15

(Medlemsservice 9-12)

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00

E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider

Ersättning, medlemskap och avgifter

Månd-fred: 9-11

Utlandsarbete

Månd, onsd och fred: 9-11

Omprovning eller överklagan

Månd-fred: 9-11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,

FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,

930 88 ARJEPLOG

På omslaget syns litauiska byggarbetaren Sergej Dobravickij som lockades till Sverige med en timlön på 45 kronor – svart. Läs mer på sidan 9.

Ett telefonnummer för fackliga frågor

010-601 10 00

En attack mot allt vi kämpat för

Efter en av de underligaste avtalsrörelser som jag varit med så ställer jag mig frågan, vart är den svenska arbetsmarknaden på väg? Vi kan konstatera att arbetsgivarna är tuffare och kaxigare än på mycket länge. Jag vågar sträcka mig till att säga att de är lika stöddiga och fyllda med självförtroende som de var under tidigt 1900-tal. Konsekvensen av arbetsgivarnas attacker är att vi får gå i konflikt för att skydda de rättigheter som är resultatet av en lång facklig kamp.

Vi får höra att vi hotar ekonomin och att våra lönekrav kommer skada den svenska ekonomin och göra att vi alla förlorar hus, hem och bröd. Detta är en retorik som användes innan vi gemensamt grundade den svenska modellen som i korthet bygger på att vi (arbetare) säljer fredsplikt till dem (arbetsgivarna). Det genom att lova att inte strejka, maska eller ta till andra medel för att få del av det vi skapar genom vårt arbete.

Vi skapade under senare delen av 1900-talet ett förhållande som stärk-

te den svenska industrin och de svenska företagen genom en lugn och trygg arbetsmarknad där vi fick inflytande och hyfsade löner. Löner och villkor som gjorde att vi som land blev ett föredöme för många länder i världen.

” Vi kan konstatera att arbetsgivarna är tuffare och kaxigare än på mycket länge.

Men på senare tid har den fackliga organisationen utmanats, framförallt genom en lägre organisationsgrad. Det har inneburit att arbetsgivarna tar chansen att angripa det inflytande, rättigheter och former för lönebildning som vi byggt upp.

För att vända detta behöver vi först och främst bli fler, så att vi kan fortsätta vara med och sätta dagordningen i avtalsrörelsen och peka åt vilket håll vi ska för att få ökad trygghet och del av det vi producerar. Svårare än så är det inte. Och glädjande nog ser vi att trenden har vänt i år och att allt fler väljer att bli medlemmar i Byggnads.

Vi behöver även den medlemskraften till att sätta våra politiker på plats, det är inte ok för mig att politiker visar stöd till företag som inte har ett kollektivavtal oavsett bransch. Vi ska börja arbetet genom att tvinga stat, landsting och kommuner att bara anlita företag som bär ett kollektivavtal och följer de spelregler som gäller på den svenska arbetsmarknaden.

När jag är ute på arbetsplatser är många oro de flyktingar och invandrare som kommer hit för att söka skydd mot terror och krig. Jag säger att det är fel, problemet för oss är ägarna till företagen som vill ha ut högre vinster och gör det genom att använda företag som på slavliknande villkor utför arbeten på den svenska arbetsmarknaden.

SVT lyfte locket på oseriösa företag i sitt program Uppdrag granskning där det under ytan gömde sig ett av Sveriges största företag som gärna marknadsför sig som ett ansvarsfullt företag.

Nej, här krävs mer ordning och reda, för att nå dit behövs du och dina arbetskamrater.

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads Väst

Första strejkdagen. På Stora Torp i Göteborg var Peab uttaget i strejk. Stämningen på morgonen var uppsluppen och förväntansfull, många medlemmar hade sett fram emot strejken. "Att strejka är helt rätt med tanke på vad BI håller på med", säger snickaren Cenny Söderqvist.

Strejken fick arbetsgivarna att backa från sina krav

Det blev fyra dagars strejk, sedan kom parterna överens om ett nytt byggavtal.

- Vi är stolta över att vi inte gav oss, säger Byggnads ordförande Johan Lindholm.

- Vi vill ha inflytande och vi vill tillsammans med byggföretagen vara med och utveckla branschen. Nu har vi kommit en bra bit på väg mot ett modernare byggavtal, säger Johan Lindholm, Byggnads ordförande om det nya byggavtalet.

Medlarnas tredje bud var det som parterna kunde enas om och blev klart sent på söndagskvällen den 17 april.

Avtalet innehåller flera punkter som Byggnads yrkat på, bland annat utökad arbetstidsförkortning, satsningar på jämställdhet, fler lärlingar och ökad mångfald.

Sveriges Byggindustrier (BI) fick backa när det gäller akordet - det nya avtalet innehåller inga förändringar i löneformerna. Även BI:s yrkande på försämringarna i arbetstiderna är borta.

För de som strejkade var konflikten en viktig markering mot arbetsgivarparten Sveriges Byggindustriers försök att införa försämringar inom bland annat prestationslön och arbetstiderna.

- Arbetsgivarna försöker dra tillbaka

tiden 100 år. Men vi har en rätt till ett liv vid sidan om jobbet också, säger betongarbetaren Oskar Hjertén när Byggvästen träffar honom första strejkdagen utanför hans arbetsplats Örgryte Torp i Göteborg.

Han får medhåll från sin kollega Henrik Ågren.

- Jag blir så förbannad på detta, jag står bakom Byggnads till 100 procent, säger han medan han tar på sig strejkvaktsvästen inför dagens första pass.

Även om strejken blev kort så var den inte utan dramatik. Samma dag som Byggnads första varsel trädde i kraft lade arbetsgivarna ett lockoutvarsel

Utestängda av arbetsgivarna. På Aspö i Skövde fick Byggnads Väst inte komma in och informera om varsl som lagts på Peabs arbetsplats. Trots att det var på byggarnas obetalda rast. I stället fick mötena hållas utanför på en parkeringsplats.

Strejkvakter. Oskar Hjertén och Henrik Ågren gör sig ordning inför första strejkvaktpasset på Örgryte Torp i Göteborg. "Arbetsgivarna försöker dra tillbaka tiden 100 år. Men vi har en rätt till ett liv vid sidan om jobbet också", säger betongarbetaren Oskar Hjertén.

som var många gånger större Byggnads varsel.

Något som fick många medlemmar att reagera. "Där ser man att den mest konfliktbenägna organisationen är BI!" skrev en person på Byggnads Västs Facebooksida och en annan undrade om BI kallar det för att ta ansvar, med anledning av att BI samtidigt gått ut och kallat Byggnads strejk för "oansvarig".

Det visade sig också att vissa arbetsgivare ägnade sig åt strejkbryteri – under de fyra dagar strejken pågick rapporte-

rades det in flera fall där företag lät annan personal utföra strejkbelagt arbete.

Innan strejken bröt ut gick också Peab och NCC ut och förbjöd Byggnads att komma in och informera på arbetsplatserna, trots att informationen var förlagd på byggarnas lediga tid.

Dagarna efter att nya byggavtalet slöts blev också plåt- och ventilation, teknikinstallation och glasavtalet klart. Entreprenadavtalet löpte ut en månad senare och blev klart den 29 april. Alla avtal löper ut redan nästa år.

Avtalshöjningar

BYGGAVTALET

- Gäller 2016-04-18– 2017-05-01
- För yrkesarbetare höjs utgående lön med minst: 4:30 kr/tim eller 748 kr/månad
- Utgående lön för städpersonal räknas upp med lägst 610 kr per månad
- Arbetstidsförkortningen per år är 39 timmar fr. o. m. 2017-04-01

PLÅT- OCH VENTILATIONS-AVTALET

- Gäller fr.o.m. 2016-04-01– 2017-05-01
- För yrkeskunnig höjs utgående lön med minst: 4,20 kr/tim eller 730,80 kr/månad.
- Ackordsprislister höjs med 2,26%
- Från 1 mars 2016 höjdes även utgående lön med ytterligare 0,90 kronor (enl. tidigare förhandling)
- Arbetstidsförkortningen per år är 40 timmar

GLASMÄSTERIAVTALET

- Gäller fr.o.m. 2016-04-01– 2017-05-01
- För fullt yrkeskunniga glasmästeriarbetstagare minst: 4,50 kr/tim eller 783 kr/månad
- Arbetstidsförkortningen per år är 40 timmar

TEKNIKINSTALLATIONS-AVTALET

- Gäller fr.o.m. 2016-04-01– 2017-05-01
- För yrkesarbetare höjs utgående lön med minst: 4,69 kr per kr/tim eller 816 kr/månad
- Arbetstidsförkortningen per år är 39 timmar

ENTREPRENAD-MASKINAVTALET

- Gäller fr.o.m. 2016-05-01– 2017-05-01
- För yrkesarbetare höjs utgående lön med minst: 4:30 kr/tim eller 748 kr/månad
- Arbetstidsförkortningen per år är 39 timmar fr. o. m. 2017-04-01

Hänt i Byggnads Väst – Avtalsextra

12 april. Tage och Söner tas ut i strejk på arbetsplatsen Ryttern i Varberg.

14 april. En välbesökt stödmanifestation för Byggnads och Målarnas strejk anordnas i Göteborg

5 april. Vår Snacka jobb-grupp är i gång ute på arbetsplatserna och träffade vi bland annat byggare på Peab på Viktoriaskolan i Skara.

6 april. Byggnads Väst på arbetsplatsbesök på Dandanelns arbetsplats där vi håller info om avtalsrörelsen.

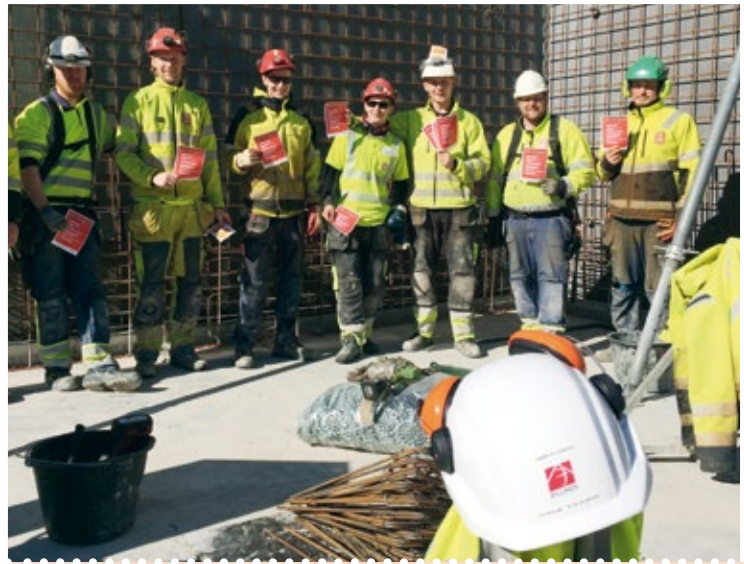

12 april. Strejkvakter på Smögen är taggade inför första passet på morgonen.

4 april. Byggnads Väst träffar takläggare från Noresol som jobbar på Sahlgrenska i Göteborg.

4 april. Vi snackar jobb och avtalsrörelsen med byggare från JM som gör ett jobb på Flaggstängsgatan i Majorna i Göteborg.

12 april. Strejken drar igång på Sernekes arbetsplats Kulturum i Partille.

8 april. Fyra snickare på företaget Novab som bygger hamnbodar i Mariestad får information om avtalsrörelsen.

14 april. Anställda på Peabs varslade arbetsplatser Femman och Nordstan i Göteborg står på Gustav Adolfs torg.

Vi vill ha din bild!

Har du fotograferat någon facklig aktivitet? Skicka in en bild till johanna.lundstrom@byggnads.se så kanske den kommer in i Byggvästen. Tänk på att bilderna ska hålla bra kvalitet och vara högupplösta (ca 1 mb). När du skickar din bild till Byggvästen ger du samtidigt ditt tillstånd till publiceringar i Byggnads olika medier.

Anes Kasum Skyddsombud, Göteborg

”Mitt uppdrag som skyddsombud handlar om att få ett så säkert bygge som möjligt och minimera skadorna”

UNG OCH FÖRTROENDEVALD

Du kan även göra din ansökan direkt på byggnads.se/vast

Ansökan om att hyra Tanumstugan på sportlovet vecka 7 2017

Sista ansökningsdag den 31 oktober 2016

Jag är medlem i Byggnads Väst och vill hyra Byggnads Västs hus på Tanumstrand under sportlovsveckan 2017 (12 februari – 19 februari)

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress.....Telefon.....

Sänd talongen i frankerat kuvert till:

Byggnads Väst, att: Karin Byström, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Om utlottningen: Då efterfrågan att hyra Tanumstugan under sportlovet är stor anordnar vi numera en utlottning. Lottningen sker i början av november 2016. Inbetalningskort och information skickas till de som fått stugveckan. Alla som sökt får svar på hur det gått i utlottningen.

Du hittar priser och mer information om stugorna på byggnads.se/vast. Vid frågor kontakta Karin Byström, 010-601 14 40 eller stugor.vast@byggnads.se

Sergejs timlön: 45 kronor

”Finns alltid billig arbetskraft som kan utnyttjas”

Litauiska byggarbetaren Sergej Dobravickij lockades till Sverige med en timlön på 45 kronor – svart.

– De här företagen utnyttjar människor som inte har något annat val och görs inget kommer det här problemet bara bli värre, säger han.

Litauen tillhör en av Europas fattigaste länder, där lönen ofta inte ens räcker till mat och hyra för en familj. Så var det för Sergej Dobravickij som bestämde sig för att skapa en bättre tillvaro genom att jobba utomlands. Först i London, sedan fick han genom sin bror tips på en byggfirma i Västsverige som sökte byggare – för 45 kronor i timmen. Det var så han hamnade i Göteborg.

– Lönen var låg, men jag hade inget annat val, säger han.

Arbetsgivaren betalade vare sig skatt, semesterersättning eller försäkringar. För att överleva jobbade Sergej jämt, från måndag till söndag och 250 arbetstimmar i månaden var ingen ovanlighet.

– Arbetsgivaren var en kvinna från Lettland som tog hit byggare från andra länder som saknade personnummer och arbetstillstånd. De fick jobba svart några månader, sen gav hon dem sparken utan förklaring, berättar han.

Samma sak hände Sergej efter nio månader. Eftersom han var medlem facket gick han till Byggnads Väst och bad om hjälp. Genom facket kunde han driva en process mot arbetsgivaren och fick ut retroaktiv ersättning för de pengar som arbetsgivaren blåst honom på.

– Facket i Litauen är inte alls lika bra som i Sverige, jag visste först inte hur mycket hjälp jag kunde få av Byggnads. Nu förstår jag varför det är så viktigt att vara medlem, säger han.

Sergej målar upp en mörk bild av den

Lätt att bli utnyttjad. Som utländsk gästarbetare från fattigare länder är risken stor att man blir blåst på både lön och andra ersättningar av oseriösa företag. Rädslan för att förlora jobbet gör att många inte vågar kräva det de har rätt till. En av dem som blivit utnyttjad är Sergej Dobravickij. Nu vill han varna andra och visa vad som händer om inget görs.

svarta byggarbetsmarknaden i Sverige. När till exempel polska byggarbetare börjar ställa krav på löner och villkor så plockar de oseriösa företagen i stället in arbetskraft från andra fattiga länder, som till exempel Tjetjenien.

– Det finns gott om billig arbetskraft som företagen kan utnyttja. Man måste vara ute och kontrollera alla företag, det är enda sätten att stoppa det. Men hur det ska gå till rent praktiskt vet jag inte,

det är omöjligt att vara överallt och kontrollera hela tiden, säger han uppgivet.

För Sergej har dock situationen sakta men säkert blivit allt bättre. Han jobbar fortfarande i byggbranschen och har genom att byta arbetsgivare gradvis kunnat höja lönen och få bättre villkor. Nu drömmer han om att kunna köpa en lägenhet för sin familj.

Påfarten med polska byggare. I år har Byggnads Väst anordnat en tolkad variant av den populära fackliga introduktionsdagen Påfarten.

Jobbsmart på polska

Att komma till Sverige och inte känna till sina rättigheter och skyldigheter gör en utsatt som byggnadsarbetare. Dessutom är språket en barriär. Därför anordnar Byggnads Väst även Påfarten på polska.

När Szymon Roliewicz kom till Sverige fick han bland annat jobba för en arbetsgivare som hävdade att asbesthantering inte krävde några särskilda skyddsåtgärder. Så byggarna fick ringa facket för att få stopp på det hälsofarliga arbetet. Men att kritisera sin arbetsgivare är inte alltid lätt, menar Szymon Roliewicz.

- Jobbar man på mindre firmor blir chefen lite som en kompis också, man jobbar ihop och då är det svårare att ta upp saker som inte är bra.

Han är inte ensam bland deltagarna på Påfarten polski att uttrycka en oro för konsekvenserna om man säger ifrån.

- Vi är rädda för att försöka påverka, för då kanske förlorar våra jobb, säger en annan deltagare.

Handledaren Johan Hallin förklarar att i Sverige finns lagen om anställningsskydd där anställda har ett skydd mot osakliga uppsägningar. Så att inte arbetsgivaren inte ge någon sparken bara för att hen känner för det.

Men trots lagstiftningen händer det att arbetsgivaren försöker kringgå den. I Lund exempelvis fick två polska byggnadsarbetare sparken när de gick med i facket. Byggnads hjälpte dem att driva ärendet vidare och efter en dom i Arbetsdomstolen fick byggarna rätt till

skadestånd på 200 000 kronor och ytterligare 630 000 för uteblivna löner.

De flesta av deltagarna i Göteborg har bott flera år i Sverige och har etablerat sig på arbetsmarknaden. Flera har också gjort en strävsam resa mot allt bättre villkor och lön.

När Johan Hallin går igenom den svenska fackliga kampen blir det också tydligt hur mycket närmare de polska byggarna har till dessa historiska. Det som hände på 1930-talet i Sverige har en del paralleller till Solidaritets kamp i Polen på 1980-talet. Idag är den fackliga rörelsen dock inte alls lika stark i Polen som i Sverige och den fackliga anslutningen är låg i landet.

Lärorika dagar. Frågorna är många och deltagarna vill veta mer om löner, avtal, arbetsmiljö och mycket annat som rör den svenska arbetsmarknaden.

Tvåspråkig utbildning. Handledaren Johan Hallin (till höger) pratar först på svenska. Sedan översätter Mikolaj Kosieradzki till polska.

De senaste åren har Byggnads Väst anordnat Påfarten på polska ett antal gånger. Upplägget är lite annorlunda från den "vanliga" Påfarten – bland annat sträcker sig kursen över två dagar istället för en. Anledningen? Jo allt som den ena handledaren säger på svenska tolkas sedan på polska av Byggnads Väst polsktalande ombudsman Mikolaj Kosieradzki, vilket gör att utbildningen tar dubbelt så långt tid.

Frågorna är många, deltagarna vill veta mer om löner, avtal, arbetsmiljö och mycket annat. Säkerheten på byggena är annan aspekt som återkommer. Szymon Roliewicz berättar att i Polen

så har inte reglerna kring säkerhet på byggarbetsplatser inte kommit lika långt som i Sverige, därför har byggena en del att lära sig när man först kommer hit.

Planen är att anordna fler Påfarten polski då Byggnads får allt flera polska medlemmar.

– Först och främst är det viktigt att de får samma information som svensktalande medlemmar. Men också att de får veta vad facket gör och vad medlemsavgiften går till. Förhoppningsvis ger arbetarrörelsens historia också en aha-upplevelse, säger Mikolaj Kosieradzki.

KRÖNIKA

Anders Karlsson
Regionalt skyddsombud

Dålig koll på hälsan i företag

Arbetsgivarens skyldighet att träffa avtal med en företagshälsovård finns inskrivet i våra kollektivavtal. Företagshälsovården ska arbeta förebyggande och vara företagets expertfunktion inom arbetsmiljö och rehabilitering.

Så långt inga krångligheter – en medicinskt utbildad person besitter i allmänhet större kompetens än någon av våra arbetsgivare.

Men sedan blir det krångligare, då företagshälsovården ska vara oberoende och efterfrågestyrd. Det med oberoende kan vi lägga ut sidan, det kommer aldrig till stånd.

Efterfrågestyrd däremot, innebär att arbetsgivaren efterfrågar vissa tjänster från sin företagshälsovård. Och det är här det blir krångligt, då företagen uppenbarligen inte vet vilka deras verksamheter är.

Hur kan jag då påstå något sådant? Enkelt, om man hade haft kunskapen om vad man daglig dags sysslar med i företaget, då hade också riskerna i verksamheten blivit tydliga.

Om man dessutom hade levt upp till kraven och genomfört kontinuerliga riskbedömningar då hade man fått underlag för den förebyggande hälsovård som efterfrågas i våra avtal.

Alltså, om personalen utsätts för buller som kan bli skadligt, då ska hörseltest efterfrågas i hälsokontrollerna. Och om personalen utsätts för damm, då ska spirometri ingå. Samma sak gäller vibrationer och andra arbetsmiljöproblem.

Hur ser din företagshälsovård ut?

Så blir ferielönen för dig i gymnasiet

Följande löner gäller för dig som går i skolan och har fått feriepraktik inom Byggnads: 85 kronor i timmen till dig gått första året på Byggprogrammet, 95 kronor för dig som avslutat andra året och 76 kronor i timmen till övriga.

Anställningen ska vara ett led i utbildningen och ske under en begränsad tid.

Fler medlemmar i Byggnads 2016

Under 2016 har allt fler valt att bli medlemmar i Byggnads. En stor del av ökningen skedde i april månad under avtalsrörelsen, då Byggnads ökade med 698 medlemmar och här i region Väst ökade medlemsantalet med 130 personer.

Hälsundersökning minst var tredje år

Arbetsgivaren ska se till att du får en hälsundersökning minst var tredje år. Har du fyllt 50 år har du i stället rätt till hälsundersökning varje år.

Som nyanställd bör du genomgå en hälsundersökning inom sex månader från anställningens början, om du inte har gjort en hälsundersökning under de senaste tre åren.

Högre höjd än 2 meter kräver fallskydd

Om du utför arbete på högre höjd än 2 meter ska det finnas skyddsräcken, ställningar eller arbetsplattformar. Skydd kan också behövas vid mindre nivåskillnader, exempelvis vid vatten eller om det finns uppstickande föremål som du kan falla ner på.

Var med och påverka i Byggnads

2018 är det kongress i Byggnads, men redan nu är det dags att börja ta fram kongressmotioner. Har du några förbättringsidéer så är det fritt fram att lägga fram förslag. Du hittar mer information på byggnads.se/vast.

Vad medlemmarna tjänar

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim eller mer. Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här. Samtliga mätningar finns

bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se. Frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson, 010-601 14 13**.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 feb 2016– 30 apr 2016

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	GH Olofsson Bygg & Entrepr	Våglängdsgatan badrum	1 769	279,62	Ackord
2	Asplunds Bygg i Falköping	Kulturfabriken	1 698	269,43	Ackord
3	Novab	Basilikan 15-323	2 158	259,50	Ackord
4	Dick M Jagdell Bygg i Ulricehamn	Kvillebäcken Lotten L	1 568	248,26	Ackord
5	Majvik Bygg	SGS Volrat Tham hus S6	894	247,58	Ackord
6	Hansson & Söner Entreprenad	Högvakten	1 094	241,56	Ackord
7	Tommy Byggare	Hagens etapp 3	850	238,61	Ackord
8	Asplunds Bygg i Falköping	Ulriksberg 5	1 110	237,90	Ackord
9	Majvik Bygg	Puketorp hus P1, P2, P3	312	234,88	Ackord
10	Asplunds Bygg i Falköping	Bissgårdens Förskola Skövde	1 426	234,72	Ackord
11	Peterson & Hansson Byggnads	Falkenberg Arena	2 116	234,12	Ackord
12	Tommy Byggare	Kvillebäcken	3 072	232,88	Ackord
13	Hansson & Söner Entreprenad	Nybyggnad Personalytor	2 796	232,42	Ackord
14	Majvik Bygg	Äventyret skola Öjersjö	3 942	231,84	Ackord
15	Majvik Bygg	Diverse	212	231,84	Ackord

* TBMA-Trä Betong Mur Anlägg

Prestationslönestatistik övr. yrk. 1 feb 2016– 30 apr 2016

	Företag	Objekt,ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
Platt	Halmstad Kakelhus	Pihlgården	303	209,63	Ackord
Golv	Assmundssons Golv	Tuve Byggservice	8	395,00	Ackord
Golv	Sandå Sverige	A-ringen 11, A-ringen 48/HM	8	324,23	Ackord
Golv	Sandå Sverige	30113934/SES	11	322,28	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Div 19	37	232,81	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Div 17	8	227,16	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Div 9	4	223,04	Ackord
VVS	Bravida Sverige	Biet 3 54700402001	1 077	225,32	Ackord

Kort och gott

VVS-aren Johan till OS

Brottaren och tillika Byggnadsmedlemmen Johan Eurén från Partille kommer representera Sverige på OS i Rio de Janeiro Han vann OS-kvalet i 130-kilosklassen i grekisk-romersk i Istanbul den 6 maj och säkrade därmed en biljett till OS. Det är andra gången VVS-aren Johan ställer upp i OS. Förra gången, i London 2012, kom han hem med en bronsmedalj.

OS 2016 i Rio invigs den 5 augusti och avslutas den 21 augusti.

Följ oss på Facebook
facebook.com/byggnadsvast

Kvala in till Byggnads Open

Spelar du golf? Då har du chansen att kvala in till Byggnads Open i Stockholm – en golftävling för medlemmar där Byggnads står för resa, kost och logi.

Medlemmar i Byggnads Väst kan under juni månad kvala in sig till tävlingen den 8 september i Stockholm. För att delta skickar du in juni månads bästa resultat (scorekort) till Byggnads Väst. De tre medlemmar som har bäst resultat får sedan representera Byggnads Väst i tävlingen.

När: 8–11 september.

Plats: Rönneberga kursgård på Lidingö.

Program: Vi ses torsdagen den 8 september klockan 18:00 på Rönneberga för en genomgång av tävlingen. På fredagsmorgonen åker vi till golfbanan och spelar en Scramble och dagen avslutas med gemensam middag. På lördagen åker vi 08:00 ut till golfbanan och 09:30 är första starttid. På kvällen är det prisutdelning och middag.

På söndagen informerar förbundsordförande Johan Lindholm om fackets framtid och sedan åker vi hem klockan 13:00.

Deltagaravgift: Varje deltagare får betala en anmälningsavgift på 500 kronor som betalas till Rönneberga på plats. Byggnads står för resor, kost och logi.

Anmälan: Skicka in en kopia av ditt scorekort till Byggnads Väst, Olof Palmes Plats 1, 413 04 Göteborg Märk kuvertet Byggnads Open.

Vi måste ha din anmälan senast 21 juli. Vid frågor kontakta Mats Arnsmar, 010-601 15 02, mats.arnsmar@byggnads.se

Koll på avtalsrörelsen. Byggare på Östra sjukhuset får besök av förtroendevalda medlemmarna Stephanie Olsson, David Sköld och Patrik Jerksten som ger information om Byggnads och arbetsgivarnas krav i avtalsrörelsen.

Snack som ger mersmak

Snacka avtal, få bättre koll på vad facket gör och chans att ställa frågor om allt som rör jobbet. Under april månad gjorde Byggnads Väst en extrasatsning på att vara ute och informera på arbetsplatser.

Kommer det bli lättare att kräva att svenska kollektivavtal ska gälla på alla arbetsplatser? Hur ser Byggnads på att LO och Sveriges Näringsliv gick ut och uppmanade alla LO-förbund att följa lönemärket. Och vad gör det för skillnad om fler går med i facket?

Frågorna är många när de förtroendevalda Stephanie Olsson, Patrik Jerksten och David Sköld besöker en arbetsplats på Östra Sjukhuset i Göteborg för att prata om avtalsrörelsen och andra fackliga frågor.

Det är bara fem dagar innan strejken ska bryta ut och trion går igenom vilka som är Byggnads krav och vad arbetsgivarna vill driva igenom, såsom försämringar i arbetstiderna och frysta ingångslöner på obestämd tid.

– Obestämd tid kan ju vara hur länge som helst. Det kan vara 10– 20 år. säger träarbetaren Stephanie Olsson.

I Byggnads Västs region finns det tusentals arbetsplatser och många saknar MB-grupper och andra fackliga företrädare. Därför drog Byggnads Väst i april igång ett månads långt projekt där åtta medlemmar med förtroendeuppdrag rekryterades med uppdraget att besöka främst små och medelstora arbetsplatser för att snacka jobb och avtalsrörelsen.

– Jag tänkte att det skulle vara en kul grej att se avtalsrörelsen inifrån, säger David Sköld, som till vardags är träarbetare.

En fråga som gruppen ställer ”är alla med i facket här?”

– När vi frågar varför de inte är med så är det vanligaste svaret ”jag har aldrig fått frågan”, säger Patrik Jerksten.

Patrik konstaterar att facklig anslutning kan vara känsligt att prata om på jobbet. Vilket han beklagar.

– Folk har inget problem att fråga om vilket fotbollslag ens jobbarkompisar håller på, men vågar inte fråga om de är med i facket.

Besöken som gruppen gjort har resulterat i att flera byggare skrivit in sig som medlemmar i facket.

Gruppen känner också att de fått ett väldigt bra mottagande ute på arbetsplatserna och att de mötts av både nyfikenhet och en stor diskussionslust, vilket var extra tydligt under de dagar som byggstrejken pågick.

– Efter strejken blev det mer frågor om vad det nya avtalet innebär, som till exempel den utökade arbetstidsförkortningen, säger David Sköld.

Nu hoppas trion att det blir nån slags fortsättning på projektet.

– För att projektet ska vara riktigt lyckat så är det viktigt att följa upp med fler besök. För första gången man kommer till arbetsplats är det som en gäst, men ju fler gånger kommer desto mer blir man som en kompis, säger Patrik Jerksten.

Vi måste värna om våra avtal

Är du en person som är villig att arbeta för halva den lön du har idag? Är du villig att avstå från en hemförsäkring eller försäkring till din bil?

Är du en person som vill avstå från en sjukvård som är värd namnet? Skulle du känna dig trygg med att lämna ifrån dig ditt barn till en person som får en lön som ligger på existensminimum?

Det ska vara attraktivt att ha kollektivavtal har vi fått höra av arbetsgivarorganisationerna upprepade gånger under årets avtalsrörelse. Frågan är bara för vem det ska vara attraktivt för? Arbetsgivarna, eller de anställda?

Vitsen med den svenska modellen är att parterna kommer överens om en nivå som kan vara attraktiv för båda.

Den senaste tiden har arbetsgivarvidan bombarderat oss via olika kanaler om hur viktigt det är att arbetstagare går ner i lön, och att vissa grupper ska särbehandlas negativt genom så kalla-

de snabbspår. Innebörden av lönesänkningar är, att företagen får en möjlighet att ta ut större vinster tack vare att de anställda tvingas att betala av sina pengar till företagets vinst.

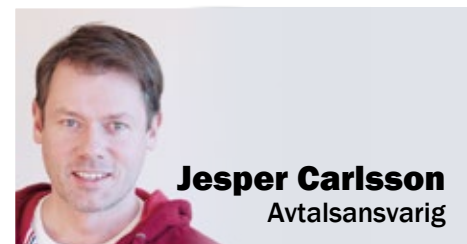
” Är du villig att arbeta för halva den lön du har idag?

Många tongångar från högerkanten påstår är att kollektivavtalet har spelat ut sin roll och att vi måste lagstifta om låga löner vilket skulle ta bort kollektivavtalets styrka. En styrka som garanterar dig en lägsta lön, en försäkring i ditt arbete och att du får en avtalspension från 25 års ålder.

Att avstå från kollektivavtalet är som att avstå från hemförsäkringen eller bilförsäkringen, är det något du skulle

göra? Ställ dig själv frågan, varför ska du avstå från en lön som du kan leva på enbart för att företaget du arbetar på ska kunna ta ut mer i vinst? Låglönejobb skulle öka segregeringen, klasskillnader och ett ökat antal sjukskrivna då det skulle krävas mer än ett jobb för att få ekonomin att gå ihop. Att då hamna i vården inför personal som kanske är mer utarbetade än vad som är fallet idag känns inte lockande.

Om mindre än ett år är det åter dags att ta upp kampen med arbetsgivarna. Frågan är hur attraktiva ska vi vara, och för vem?

Jesper Carlsson
Avtalsansvarig

Hallå där Jörgen Frödelius...

...vice ordförande i Byggnads Västs styrelse som sitter med i en arbetsgrupp som ska titta på nya former för demokratin inom Byggnads.

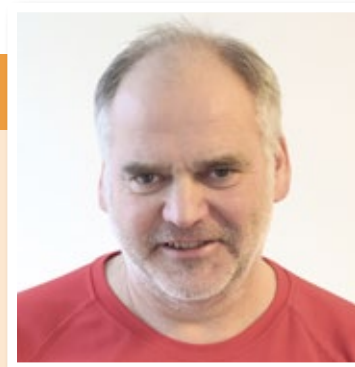
Varför behövs det en demokratiutredning?

- Vi har för få medlemmar som deltar i det demokratiska arbetet och som kommer på våra medlemmöte. Därför behöver vi titta på andra vägar och se hur vi kan använda modern teknik för att göra det snabbt och enkelt för medlemmarna. Vi kan inte köra huvudet i sanden utan måste vara redo att göra förändringar

Varför är det så svårt att få folk att engagera sig i en organisation?

- Folk i allmänhet har det ganska bra och tar mycket för givet, vilket minskar engagemanget. Det är precis samma sak inom idrotten, folk vill ha saker, men få är beredda att engagera sig för att åstadkomma det. Att öka engagemanget är den största utmaningen, det handlar inte bara om att erbjuda tekniska lösningar.

Finns det inte risk för kupper och att förslag röstas igenom som inte går i linje med Byggnads värderingar om röstningen flyt-

tas till digitala plattformar?

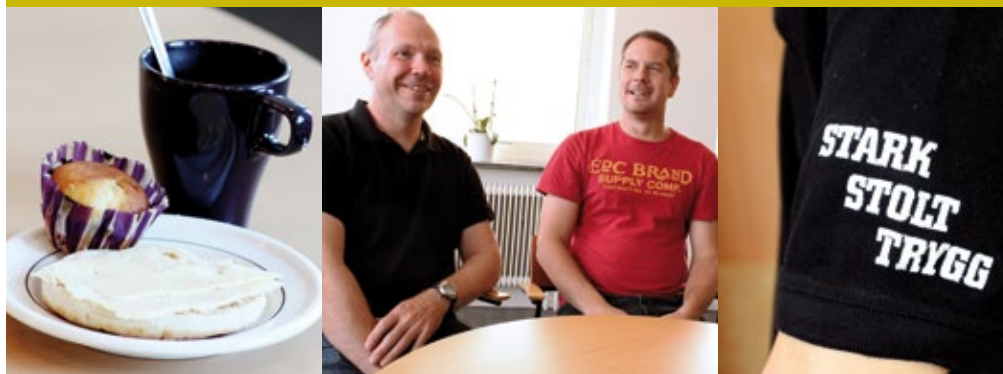
- Det finns en risk för kupper absolut, så det är viktigt att hitta lösningar där sådant kan undvikas

Låter som ni har ett utmanade arbete framför er!

- Det har vi. Men det är ett nödvändigt arbete.

Välkommen på medlemsmöte

Varje medlem tillhör en medlemskrets och bostadsorten avgör vilket möte som är ditt. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, byggknads.se/vast (klicka på Medlemskretsar). De medlemskretsar som inte har med sina möten här kan ha lagt in dem på vår hemsida. Eller ring närmaste Byggnadskontor (se sidan 2).

Bengtsfors/Ed

15 september. Kl 16:30
Restaurang Tjuren, Ed

Göteborg

31 augusti. Kl 17:00
Fika från 16:30
Heurlins plats,
Utbildningslokalen vån 2
[baksidan av Folkets Hus]

Lidköping

15 september. Kl 18:30
Läktarsalen Lidköpings Folkets hus

Vänersborg

13 september. Kl 18:30
Nygatan, Vänersborg

Gå en kurs i höst

Ta chansen att lära dig mer om facket, dina rättigheter och hur samhället fungerar. Vårt studieprogram är fullmatat med intressanta kurser. Du hittar alla kurser på byggknads.se/vast där du också kan göra intresseanmälan till utbildningarna direkt på webben.

Så blir du medlem i facket

Inträdesansökan

Enklast är att fylla i dina uppgifter på hemsidan byggknads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Ange din inkomst på byggknads.se. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du också de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: **010-601 14 14**.

Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Bildgåtan

Vad föreställer bilden? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först ur mejl/brevhögen. Svara senast 29 juni 2016. till johanna.lundstrom@byggknads.se eller till postadress i Göteborg, se sid 2. Uppge namn, adress och person- eller medlemsnummer.